

ભુશુંડિ રામાચણ

દો.- નાથ ફૃતારથ ભયઉ મેં તવ દરસન ખગરાજ ।
આયસુ દ્વેણુ સો કરોં અબ પ્રભુ આયહુ કેહિ કાજ ॥
સદા ફૃતારથ રૂપ તુમહ કહ મૃદુ બચન ખગેસ ।
જેહિ કે અસ્તુતિ સાદર નિજ મુખ કીન્હિ મહેસ ॥

સુનુહુ તાત જેહિ કારન આયઉ । સો સબ ભયઉ દરસ તવ પાયઉ ॥
દેખિ પરમ પાવન તવ આશ્રમ । ગયઉ સમોહ સંસય નાના ભ્રમ ॥
અબ શ્રીરામ કથા અતિ પાવનિ । સદા સુખદ દુખ પુંજ નસાવનિ ॥

સાદર તાત સુનાવહુ મોહી । બાર બાર બિનવઉ પ્રભુ તોહી ॥
સુનત ગરૂ કે ગિરા બિનીતા । સરલ સુપ્રેમ સુખદ સુપુનીતા ॥
ભયઉ તાસુ મન પરમ ઉછાહા । લાગ કહૈ રધુપતિ ગુન ગાહા ॥
પ્રથમહિં અતિ અનુરાગ ભવાની । રામચરિત સર કહેસિ બખાની ॥

પુનિ નારદ કર મોહ અપારા । કહેસિ બહુરિ રાવન અવતારા ॥
પ્રભુ અવતાર કથા પુનિ ગાઈ । તબ સિસુ ચરિત કહેસિ મન લાઈ ॥

દો.- બાલચરિત કહિ બિબિધ બિધિ મન મહું પરમ ઉછાહ ।
રિષિ આગવન કહેસિ પુનિ શ્રીરધુબીર બિબાહ ॥

બહુરિ રામ અભિષેક પ્રસંગા । પુનિ નૃપ બચન રાજ રસ ભંગા ॥
પુરબાસિન્હ કર બિરહ બિષાદા । કહેસિ રામ લાછિમન સંબાદા ॥
બિપિન ગવન કેવટ અનુરાગા । સુરસરિ ઉતરિ નિવાસ પ્રયાગા ॥
બાલમીકી પ્રભુ મિલન બખાના । ચિત્રકૂટ જિમિ બસે ભગવાના ॥
સચિવાગવન નગર નૃપ મરના । ભરતાગવન પ્રેમ બહુ બરના ॥
કરિ નૃપ ક્રિયા સંગ પુરબાસી । ભરત ગયે જહું પ્રભુ સુખ રાસી ॥
પુનિ રધુપતિ બહુબિધિ સમુજ્ઞાયે । લૈ પાદુકા અવધપુર આયે ॥
ભરત રહનિ સુરપતિ સુત કરની । પ્રભુ અરુ અત્રિ બેંટ પુનિ બરની ॥

દો.- કહિ બિરાધ બધ જેહિ બિધિ દેહ તજુ સરભંગ ।
બરનિ સુતીછન પ્રીતિ પુનિ પ્રભુ અગસ્તિ સતરંગ ॥

કહિ દંડક બન પાવનતાઈ । ગીધ મઈત્રી પુનિ તેહિં ગાઈ ॥
પુનિ પ્રભુ પંચબટી ફૃત બાસા । ભંજુ સકલ મુનિન્હ કી ત્રાસા ॥
પુનિ લાછિમન ઉપદેસ અનૂપા । સૂપનખા જિમિ કીન્હિ કુરૂપા ॥
ખર દૂધન બધ બહુરિ બખાના । જિમિ સબ મરમુ દસાનન જના ॥
દસકંઘર મારીય બતકહી । જેહિ બિધિ ભર્ય સો સબ તેહિં કહી ॥
પુનિ માયા સીતા કર હરના । શ્રીરધુબીર બિરહ કષુ બરના ॥

ਪੁਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗੀਧ ਕਿਧਾ ਜਿਮਿ ਕੀਨਹੀ । ਬਧਿ ਕਬਧਿ ਸਥਵਿਹਿ ਗਤਿ ਫੀਨਹੀ ॥

ਭਹੁਰਿ ਬਿਰਹ ਬਰਨਤ ਰਧੁਬੀਰਾ । ਜੇਹਿ ਬਿਧਿ ਗਧੇ ਸਰੋਭਰ ਤੀਰਾ ॥

ਦੋ.- ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਰਾਣ ਸੰਬਾਦ ਕਲਿ ਮਾਲਤਿ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ।

ਪੁਨਿ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਮਿਤਾਈ ਬਾਲਿ ਪ੍ਰਾਨ ਕਰ ਭੰਗ ॥

ਕਪਿਲਿ ਤਿਲਕ ਕਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਝੂਤ ਸੈਲ ਪ੍ਰਬਰਖਨ ਬਾਸ ।

ਬਰਨਨ ਬਖਾਂ ਸਰਹ ਅਲੁ ਰਾਮ ਰੋਖ ਕਪਿ ਤ੍ਰਾਸ ॥

ਜੇਹਿ ਬਿਧਿ ਕਪਿਪਤਿ ਕੀਚ ਪਛਾਏ । ਸੀਤਾ ਖੋਜ ਸਕਲ ਫਿਦਿ ਧਾਏ ॥

ਬਿਬਰ ਪ੍ਰਬੇਸ ਕੀਨਹ ਜੇਹਿ ਭਾਂਤੀ । ਕਪਿਨਹ ਬਹੁਰਿ ਮਿਲਾ ਸੰਪਾਤੀ ॥

ਸੁਨਿ ਸਥਾ ਸਮੀਝੁਮਾਰਾ । ਨਾਘਤ ਭਧਉ ਪਥੋਧਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਲੰਕਾ ਕਪਿ ਪ੍ਰਬੇਸ ਜਿਮਿ ਕੀਨਹਾ । ਪੁਨਿ ਸੀਤਾਹਿ ਧੀਰਜੁ ਜਿਮਿ ਫੀਨਹਾ ॥

ਭਨ ਉਲਾਰਿ ਰਾਵਨਹਿ ਪ੍ਰਭੋਧੀ । ਪੁਰ ਫਹਿ ਨਾਘਉ ਬਹੁਰਿ ਪਥੋਧੀ ॥

ਆਏ ਕਪਿ ਸਥਾ ਜਹੁੰ ਰਧੁਰਾਈ । ਬੈਦੇਹੀ ਕੀ ਕੁਸਲ ਸੁਨਾਈ ॥

ਸੇਨ ਸਮੇਤਿ ਜਥਾ ਰਧੁਬੀਰਾ । ਉਤਰੇ ਜਾਈ ਬਾਰਿਨਿਧਿ ਤੀਰਾ ॥

ਮਿਲਾ ਬਿਭੀਖਨ ਜੇਹਿ ਬਿਧਿ ਆਈ । ਸਾਗਰ ਨਿਗਰ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ॥

ਦੋ.- ਸੇਤੁ ਬਾਂਧਿ ਕਪਿ ਸੇਨ ਜਿਮਿ ਉਤਰੀ ਸਾਗਰ ਪਾਰ ।

ਗਧਉ ਬਸੀਠੀ ਬੀਰਭਰ ਜੇਹਿ ਬਿਧਿ ਬਾਲਿਝੁਮਾਰ ॥

ਨਿਸਿਥਰ ਕੀਚ ਲਰਾਈ ਬਰਨਿਸਿ ਬਿਭਿਧ ਪ੍ਰਕਾਰ ।

ਝੁੰਭਕਰਨ ਧਨਨਾਈ ਕਰ ਬਲ ਪੌਲਖ ਸੰਘਾਰ ॥

ਨਿਸਿਥਰ ਨਿਕਰ ਮਰਨ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ । ਰਧੁਪਤਿ ਰਾਵਨ ਸਮਰ ਬਖਾਨਾ ॥

ਰਾਵਨ ਬਧ ਮਂਹੋਫ਼ਰਿ ਸੋਕਾ । ਰਾਝ ਬਿਭੀਖਨ ਫੇਵ ਅਸੋਕਾ ॥

ਸੀਤਾ ਰਧੁਪਤਿ ਮਿਲਨ ਬਹੋਰੀ । ਸੁਰਨਹ ਕੀਨਿ ਅਸਤੁਤਿ ਜੇਰੀ ॥

ਪੁਨਿ ਪੁਝਕ ਚਢੀ ਕਪਿਨਹ ਸਮੇਤਾ । ਅਵਧ ਚਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਝੂਤਾ ਨਿਕਤਾ ॥

ਜੇਹਿ ਬਿਧਿ ਰਾਮ ਨਗਰ ਨਿਝ ਆਏ । ਬਾਧਸ ਬਿਸਹ ਚਰਿਤ ਸਥ ਗਾਏ ॥

ਕਲੇਸਿ ਬਹੁਰਿ ਰਾਮ ਅਭਿਖੇਕਾ । ਪੁਰ ਬਰਨਤ ਨੂਤਨੀਤਿ ਅਨੇਕਾ ॥

ਕਥਾ ਸਮਸਤ ਭੁਸੁੰਡ ਬਖਾਨੀ । ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਮਹ ਸਨ ਕਲੀ ਭਵਾਨੀ ॥

ਸੁਨਿ ਸਥ ਰਾਮ ਕਥਾ ਖਗਨਾਹਾ । ਕਹਤ ਬਚਨ ਮਨ ਪਰਮ ਉਛਾਹਾ ॥

ਸੋ.- ਗਧਉ ਮੋਰ ਸੰਫੇਹ ਸੁਨੇਉ ਸਕਲ ਰਧੁਪਤਿ ਚਰਿਤ ।

ਭਧਉ ਰਾਮ ਪਦ ਨੇਹ ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਾਧਸ ਤਿਲਕ ॥